

Bruxelles, 26. studenoga 2021.
(OR. en)

14307/21

ESPACE 116
MARE 32
RECH 537
COMPET 864
MI 888
IND 366
ENV 929
EU-GNSS 48
TRANS 703
TELECOM 432
ENER 529
EMPL 516
CSDP/PSDC 607
CFSP/PESC 1141

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	26. studenoga 2021.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	13843/21
------------------	----------

Predmet:	Svemir za sve – zaključci Vijeća (usvojeni 26. studenoga 2021.)
----------	--

Za delegacije se u Prilogu nalaze zaključci Vijeća naslovljeni „Svemir za sve”, koje je Vijeće usvojilo na 3830. sastanku održanom 26. studenoga 2021.

Zaključci Vijeća naslovljeni „Svemir za sve”

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- A. Ugovor o funkcioniranju Europske unije, kojim se uspostavlja nadležnost EU-a u svemiru¹;
- B. Zaključke Vijeća o Svemirskoj strategiji za Europu od 30. svibnja 2017.², u kojima se Komisija i države članice potiču na suradnju s relevantnim akterima kako bi se omogućile inovacije i razvoj svemirskih aplikacija, poslovnih mogućnosti, informativnih aktivnosti i industrijskih kapaciteta, među ostalim za poduzeća, inicijative, mala i srednja poduzeća te *start-up* i rastuća poduzeća u području novog svemira;
- C. Zaključke Vijeća o svemiru kao pokretaču od 28. svibnja 2019.³, potvrđene na devetom sastanku Vijeća za svemir, u kojima se uvažava činjenica da svemirski prostor prolazi kroz proces dubinske preobrazbe, sazrijeva i da ga oblikuju novi akteri, kao što su nove nacije koje istražuju svemir, a posebno novi privatni akteri;
- D. Zaključke Vijeća o svemiru za održivu Europu od 4. lipnja 2020.⁴, u kojima se potvrđuje ključna važnost svemira za dugoročan održivi rast, digitalnu tranziciju i zelenu tranziciju;

¹ Posebice članak 4. stavak 3. i članak 189.

² 9817/17.

³ 9713/19.

⁴ 8512/20.

- E. Zaključke Vijeća o smjernicama za europski doprinos utvrđivanju ključnih načela za globalno svemirsko gospodarstvo od 20. studenoga 2020.⁵, potvrđene na desetom sastanku Vijeća za svemir, u kojima se ističe da europski svemirski sektor Europi omogućuje da sudjeluje u globalnom rastu svemirskog gospodarstva i da mu doprinosi;
- F. komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenu „Aksijski plan za postizanje sinergije između civilne, obrambene i svemirske industrije” od 22. veljače 2021. u kojoj se naglašava potreba za produblјivanjem komplementarnosti odgovarajućih programa i instrumenata Unije kako bi ulaganja bila učinkovitija, a rezultati djelotvorniji;
- G. zaključke Vijeća naslovljene „Novi svemir u službi građana” od 28. svibnja 2021.⁶, u kojima se naglašava važnost novog svemira za inovativan, otporan i konkurentan svemirski sektor Unije, njegov učinak na europsko gospodarstvo i potencijal da odgovori na potrebe europskih građana, čime se stvara temelj za europski pristup novom svemiru, a Komisiju i Agenciju EU-a za svemirski program (EUSPA) poziva da akcijskim planom potaknu primjenu svemirskih usluga;

I. Uvod

1. UVIDA socioekonomske koristi koje svemirski program Unije nudi putem niza primjena usluga programa Galileo i Copernicus; PRIMJEĆUJE, međutim, da su industrijski kapaciteti europskog svemirskog sektora nejednako raspoređeni te UVIDA da broj MSP-ova brže raste u zemljama s velikom svemirskom industrijskom bazom nego u zemljama s ograničenom ili nikakvom svemirskom industrijskom bazom;

⁵ 12851/20.

⁶ 9163/21.

2. UVAŽAVA činjenicu da novi svemir mijenja industrijske poslovne modele u svemirskom ekosustavu, što utječe na konkurentnost europske industrije; UVIĐA da novi svemir doprinosi razvoju novih inovativnih tehnologija i donosi koristi raznim sektorima te PRIMJEĆUJE da razvoj primijenjenih aktivnosti donosi nove poslovne prilike u svim državama članicama;
3. PRIMJEĆUJE da se svijet suočava s brojnim globalnim izazovima, kao što su klimatske promjene, gubitak bioraznolikosti, sigurnosna pitanja i pandemija bolesti COVID-19 i ISTIČE da svemir doprinosi mjerama za njihovo praćenje i ublažavanje kojima se povećava otpornost društva i njegova sposobnost oporavka od kriza; NAGLAŠAVA velik inovacijski kapacitet *start-up* poduzeća, MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije te ISTIČE potrebu da ih se kvalitetnije uključi u europski svemirski ekosustav na uspostavnoj i primijenjenoj razini, među ostalim putem prekogranične suradnje, kako bi se odgovorilo na globalne izazove svemirskog sektora;
4. UVIĐA činjenicu da svemir svojim podacima, uslugama i aplikacijama u brojnim različitim sektorima, kao što su mobilnost, povezivost, poljoprivreda, energetika, financije ili zdravstvo, olakšava život u 21. stoljeću i NAGLAŠAVA da je svemirski sektor jedan od najbrže rastućih sektora u Uniji, ali PRIMJEĆUJE da bi se raspodjela njegove upotrebe i njegovih koristi mogla poboljšati kako bi se doprlo do svih građana, institucija i poduzeća Unije;
5. UVIĐA činjenicu da razvoj svemirske tehnologije i inovativna upotreba svemirskih podataka, usluga i aplikacija također doprinose sigurnosti i obrani te strateškoj autonomiji Unije, uz istodobno očuvanje otvorenog gospodarstva;

II. Europski pristup novom svemiru s naglaskom na raznolikom europskom svemirskom ekosustavu

6. UVAŽAVA činjenicu da je europski svemirski ekosustav vrlo raznolik i da se svemirski kapaciteti u različitim državama članicama razlikuju; UVIĐA da zbog promjena u svemirskom sektoru koje proizlaze iz novog svemira države članice čije su svemirske sposobnosti u nastajanju također mogu imati kapacitet za doprinos razvoju svemirskih tehnologija i aplikacija; ISTIČE da bi svi dionici trebali moći iskoristiti dostupne mogućnosti i sudjelovati u razvoju svemirskog sektora i međusektorskih tržišta kako bi se maksimalno iskoristile prednosti ulaganja Unije u svemirski sektor;
7. NAGLAŠAVA privlačnost svemirskog sektora za različite dionike, od velikih integratora sustava, *start-up* poduzeća, MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije do akademske zajednice i istraživačkih ustanova, jer svemirske tehnologije služe kao pokretač razvoja i inovacija; PRIMJEĆUJE da je koncentracija aktivnosti u određenim područjima Unije posljedica povijesnog razvoja svemirskog sektora, koji je doveo do vodeće uloge Europe u svemiru; UVIĐA da je u interesu Unije poticati ravnopravnije sudjelovanje različitih dionika u svemirskim projektima u svim državama članicama, na temelju njihove stručnosti, čime će se osigurati uravnotežen rast i konkurentnost svemirskog ekosustava te UVAŽAVA napore koje u tom pogledu ulažu države članice i Europska svemirska agencija (ESA);
8. NAGLAŠAVA važnost svemira za stratešku autonomiju Unije, uz istodobno očuvanje otvorenog gospodarstva i SMATRA da bi Unija trebala nastaviti podupirati autonomnu, sigurnu i troškovno učinkovitu sposobnost pristupa svemiru u bliskoj suradnji s državama članicama i ESA-om, posebno primjenom europskih usluga lansiranja za svemirski program Unije, čime bi se doprinijelo vrijednosnom lancu koji prvenstveno ostaje u Uniji;

9. ISTIČE važnost poticanja sudjelovanja *start-up* poduzeća, MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije te istraživačkih organizacija iz Unije u razvoju novih aktivnosti;
10. POZDRAVLJA inicijativu CASSINI, s instrumentom za financiranje početne faze i razvoja inicijative CASSINI u okviru fonda InvestEU, kojom bi se trebao olakšati pristup poduzetničkom kapitalu, poduprijeti razvoj poslovanja i ubrzati rast poduzeća; ISTIČE važnost nastojanja Komisije i EUSPA-a da putem inicijative CASSINI povećaju broj uspješnih *start-up* i rastućih poduzeća u svemirskom sektoru u svim državama članicama, koja komercijaliziraju svemirske tehnologije i usluge te tako doprinose stvaranju europskog ekosustava novog svemira u svrhu poticanja poduzetništva i NAGLAŠAVA da je potreban koordinirani pristup s tekućim aktivnostima ESA-e kojima se nastoji ostvariti isti cilj;
11. ISTIČE važnost razvoja dobrih industrijskih ekosustava i poticanja vještina u državama članicama, u suradnji s izvrsnim istraživanjima, i to maksimalnim iskorištavanjem različitih programa financiranja razvoja sredstvima Unije, kao što su Europski socijalni fond, instrument NextGenEU te Mehanizam za oporavak i otpornost;

III. Na putu prema zelenoj i održivoj Uniji te digitalnoj tranziciji, što obuhvaća i kibersigurnost

12. PREPOZNAJE važnu ulogu svemira u dokazivanju razmjera klimatskih promjena i potrebe za hitnim djelovanjem u svrhu ublažavanja njihovih negativnih posljedica; NAGLAŠAVA stalnu potrebu za pomnim praćenjem stanja klime i bioraznolikosti i za korištenjem svim postojećim svemirskim tehnologijama i primijenjenim uslugama kako bi se omogućila zelena tranzicija gospodarstva Unije te ISTIČE potrebu za razvojem i upotrebom svemirskih aplikacija, usluga i podataka u bliskoj suradnji s krajnjim korisnicima, dionicima i svemirskom industrijom u svim državama članicama;

13. NAGLAŠAVA da se Mehanizam za oporavak i otpornost, zajedno s Kohezijskim fondom, Fondom za regionalni razvoj i Socijalnim fondom, može upotrebljavati za potporu razvoju svemirskog sektora u državama članicama jer svemirska infrastruktura, podaci, usluge i aplikacije doprinose postizanju svih triju glavnih kriterija prihvatljivosti: djelovanja u području klime, niskougljičnog gospodarstva i pametne mobilnosti;
14. NAGLAŠAVA potrebu za integracijom postojećeg i novog stručnog znanja u različitim područjima disruptivnih tehnologija u nastajanju, kao što su umjetna inteligencija, kvantne tehnologije, robotika i lanac blokova, u cijelom svemirskom lancu vrijednosti kako bi se maksimalno povećala dobivena vrijednost za društvo i poduzeća;
15. POZIVA Komisiju da istraži mogućnosti za razvoj sigurnog globalnog svemirskog komunikacijskog sustava Unije na temelju postojećih i budućih kapaciteta u okviru komponente državnih satelitskih komunikacija (GOVSATCOM), uz potpuno poštovanje proračuna svemirskog programa Unije i provedbe njegovih postojećih komponenata;
16. ISTIČE važnost uspješne provedbe programa Copernicus i pravodobnog postizanja potpune operativne sposobnosti programa Galileo;
17. PRIMJEĆUJE da razvoj svemirskog sektora, uključujući novi svemir, može uvelike doprinijeti razvoju najsuvremenije tehnologije potrebne za kibersigurnost u Uniji te da bi sinergijska upotreba komponenata svemirskog programa Unije i drugih inicijativa, kao što je europska kvantna komunikacijska infrastruktura (EuroQCI), mogla biti korisna za kritičnu infrastrukturu država članica i PRIMJEĆUJE da je komponenta svijesti o situaciji u svemiru, uključujući nadzor i praćenje u svemiru, važna za zaštitu postojeće svemirske infrastrukture;

18. NAGLAŠAVA da je potrebno osigurati održivo iskorištavanje svemira, uzimajući u obzir sve veći broj nacija koje istražuju svemir, nove aktere u svemirskom sektoru i provedbu smjernica UNCOPUOS-a za održivo dugoročno iskorištavanje svemira; ISTIČE potrebu za nastavkom rasprave o upravljanju svemirskim prometom i poduzimanjem mjera za njegov razvoj na političkoj, pravnoj i tehničkoj razini te PRIMJEĆUJE ulogu ciljanih poziva u okviru Obzora Europa za istraživanja i inovacije u području upravljanja svemirskim prometom i potencijal za novo tržište inovacija kako bi se osiguralo održivo iskorištavanje svemira;

IV. Prioritetne mjere

19. POZIVA Komisiju, EUSPA i države članice da rade na jačanju poveznica između svemirskog i nesvemirskog sektora kako bi se naglasila uloga svemirskih tehnologija, usluga i podataka u odgovoru na različite potrebe politika te osigurale mogućnosti za zajednički razvoj svemirskih ekosustava u svim državama članicama koje su zainteresirane za takav razvoj;
20. PONOVO ISTIČE da je potrebno poduprijeti novi svemir i njegovu ulogu u svemirskom ekosustavu Unije kako bi se ostvario pristup novom svemiru naveden u zaključcima Vijeća naslovljenim „Novi svemir u službi građana” i u njima utvrđene prioritetne mjere;
21. POZIVA Komisiju i EUSPA da podrže pragmatična rješenja za poticanje razvoja svemirskih ekosustava u državama članicama primjenom postojećih politika i programa u području svemira, kao što su CASSINI ili Obzor Europa, te da poboljšaju sinergiju, primjerice s Europskim fondom za obranu, programom Digitalna Europa i Europskim vijećem za inovacije;

22. POZIVA Komisiju i EUSPA da pojačaju suradnju s državama članicama putem različitih aktivnosti i promicanja svemirskog programa Unije; PRIMJEĆUJE da je u državama članicama potrebno podići javnu svijest o svim postojećim instrumentima financiranja sredstvima Unije koji su dostupni za financiranje svemirskih projekata, npr. Obzoru Europa, Fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu, programu InvestEU, Mehanizmu za oporavak i otpornost, pristupu rizičnom financiranju i partnerstvima za inovacije s pomoću sredstava Europske investicijske banke te PRIMJEĆUJE da je potpora državama članicama korisna i za uključivanje svemirskih tehnologija, podataka i usluga u nacionalne industrijske politike, nacionalne operativne programe te nacionalne planove za oporavak i otpornost;
23. POZIVA Komisiju da riješi relevantna regulatorna pitanja i pitanja normizacije kako bi se osigurala prihvaćenost svemirskih usluga Unije, da poduzme odgovarajuće mjere i, ako je moguće, podupre države članice u njihovim nastojanjima da stvore povoljan pravni okvir za prihvaćenost europskih svemirskih podataka i usluga i POZIVA EUSPA da u okviru svoje nadležnosti podrži Komisiju u aktivnostima normizacije i certificiranja.
-